

پار کینگ‌های پولیِ مخروبه در قلب بازار سیرجان؛

پول می‌گیریم، خدمت نمی‌دهیم!

عکس: سید محسن فروزنده

ناراضیتی مردم زمانی بیشتر

شد که به گفته بسیاری از کسبه، شهرداری سال‌ها هیچ اقدامی برای بهسازی این زمین‌ها انجام نداده و برخی از آن‌ها همچنان خاکی، گل‌آلود و پر از چاله هستند. با وجود این، مردم مجبورند برای پارک کردن خودروهای‌شان هزینه بپردازند، بدون اینکه در مقابل خدمات باکیفیت دریافت کنند. شهروندان بر این باورند که پولی‌سازی بدون ارائه خدمت، نوعی اجحاف در حق مردم است و این نوع درآمدزایی با اصول مدیریت شهری سازگار نیست.

یکی دیگر از پیامدهای این مدیریت نامناسب، بی‌اعتمادی شهروندان به عملکرد شهرداری است. وقتی مردم می‌بینند افرادی بدون هویت شغلی و بدون هیچ نظارتی در مکان‌های عمومی پول دریافت می‌کنند، طبیعی است که نسبت به قانونی بودن این روند تردید پیدا کنند. افزون بر این، نبود نظارت باعث می‌شود تره‌های مختلف و غیررسمی دریافت شود و هیچ تضمینی برای رعایت تعرفه یا برخورد محترمانه با مردم وجود نداشته باشد.

در شرایطی که شهروندان انتظار دارند شهرداری با نگاه توسعه‌محور و برنامه‌ریزی‌شده، فضاهای شهری را ارتقا دهد، ساماندهی پارکینگ‌های خیابان بازار می‌توانست یکی از پروژه‌های ساده اما مؤثر باشد. اما به‌جای بهبود کیفیت زیرساخت‌ها، شاهدیم که رویکرد درآمدزایی مقدم بر ارائه خدمات قرار گرفته است. بسیاری از کارشناسان شهری نیز معتقدند

شهرداری زمانی حق دارد پارکینگ را پولی کند که ابتدا خدمات حداقلی شامل آسفالت، خط‌کشی، نورپردازی، امنیت، ورودی مشخص و نظارت رسمی را فراهم کرده باشد. از طرف دیگر، اگر هدف واقعی شهرداری از واگذاری این پارکینگ‌ها کاهش بار مالی و مدیریتی بوده، این کار باید از طریق مزایده رسمی، نصب تابلوهای شفاف، اعلام تعرفه‌ها و معرفی رسمی بهره‌بردار انجام می‌شد. اما حضور افراد ناشناس و بدون شناسه کاری نشان می‌دهد که یا فرایند واگذاری غیرشفاف بوده یا اینکه نظارتی بر بهره‌برداری وجود ندارد.

خیابان بازار سیرجان یکی از شریان‌های اصلی تردد شهروندان، کسبه و مراجعه‌کنندگان است؛ مسیری که روزانه صدها خودرو در آن رفت‌وآمد می‌کنند و نیاز به پارکینگ استاندارد و سامان‌یافته در آن به‌شدت محسوس است. با این‌حال، وضعیت موجود پارکینگ‌های این محدوده نه‌تنها پاسخگوی نیاز مردم نیست، بلکه به دلیل کیفیت پایین، نبود نظارت کافی و روند نامشخص پولی‌سازی، ناراضیتی گسترده‌ای در میان شهروندان ایجاد کرده است.

نخستین نکته‌ای که در بررسی وضعیت پارکینگ‌های خیابان بازار جلب توجه می‌کند، شرایط بسیار نامناسب و غیراستاندارد این فضاهاست. بخش عمده‌ای از این پارکینگ‌ها در گذشته جزو بافت‌های فرسوده و رهاشده بوده‌اند زمین‌هایی خاکی، ناهموار و فاقد زیرساخت‌های پایه مانند آسفالت، خط‌کشی، روشنایی، رمپ مناسب یا حتا ورودی و خروجی مشخص. بسیاری از این زمین‌ها سال‌ها بدون ساماندهی رها بوده و اکنون بدون اینکه تغییر بنیادی در کیفیت آن‌ها ایجاد شده باشد، به‌عنوان پارکینگ عمومی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

با وجود این شرایط نامناسب، شهرداری سیرجان این فضاهای فاقد استاندارد را پولی کرده و در اختیار بخش خصوصی یا افراد ناشناس قرار داده است. شهروندان می‌پرسند چگونه ممکن است فضایی که هنوز شکل و شمایل یک پارکینگ واقعی را ندارد و از حداقل استانداردهای خدمات شهری برخوردار نیست، به‌عنوان "پارکینگ عمومی پولی" معرفی شود؟ این پرسش زمانی جدی‌تر می‌شود که می‌بینیم برخلاف اصول و الزامات قانونی، حتا کوچک‌ترین اقدام جهت بهسازی و آسفالت این زمین‌ها انجام نشده و بدون هیچ نوع خدمات، از مردم هزینه دریافت می‌شود.

مشکل دیگر، ابهام در روند واگذاری و نبود شفافیت در مدیریت پارکینگ‌هاست. در بسیاری از موارد، هیچ تابلویی مبنی بر اینکه این پارکینگ تحت نظارت شهرداری یا بهره‌بردار قانونی مشخصی است دیده نمی‌شود. نمونه بارز آن پارکینگ پشت بازار سیرجان است؛ جایی که طبق مشاهدات مردم، یک فرد بدون داشتن تابلو، دفتر، لباس مشخص یا هر نشانه‌ای از هویت کاری، تنها با یک دستگاه کارت‌خوان در ورودی ایستاده و از خودروها پول دریافت می‌کند.

این مساله چند پرسش مهم را ایجاد می‌کند:

- این فرد با چه مجوزی اقدام به دریافت وجه می‌کند؟
- آیا وجوه دریافتی در سامانه درآمدی شهرداری ثبت و شفاف‌سازی می‌شود؟
- چرا هیچ تابلو، تعرفه رسمی یا کد بهره‌برداری در محل نصب نشده است؟
- اگر شهرداری مسوول این پارکینگ است، چرا نیروی رسمی و شناسنامه‌دار در آن حضور ندارد؟

• سطح ناهموار و خطرناک: آسفالت ریزش‌کرده، چاله‌های عمیق و سنگ‌فرش‌های شکسته که هر لحظه ممکن است به خودرو آسیب بزنند یا باعث زمین‌خوردن عابران شوند.

• عدم ایمنی: نبود دوربین مداربسته، تابلوهای هشدار یا علائم راهنمایی. فضای تاریک و بدون نورکافی در شب، این محل‌ها را به پناهگاهی بالقوه برای ارتکاب جرم تبدیل کرده است.

• بوی تعفن و زباله‌های انباشته: ظاهرأ نظافت این فضاها در اولویت هیچ‌کس نیست. شهروندان مجبورند بین زباله و بوهای نامطبوع خودروی خود را پارک کنند.

• فقدان کوچک‌ترین خدمات: حتی ساده‌ترین تجهیزات مانند خط‌کشی شفاف، جایگاه پرداخت الکترونیکی یا نگهبانی مسئول وجود ندارد.

یکی از شهروندان که هر روز از این پارکینگ استفاده می‌کند، می‌گوید: «ما ماهانه مبلغی می‌پردازیم، ولی انگار پولمان را برای پارک کردن در یک زمین بایر می‌دهیم. ماشینم چندبار به خاطر چاله‌ها آسیب دیده. شهرداری پول می‌گیرد، اما هیچ خدمتی ارائه نمی‌دهد.»

شهرداری: واگذاری بدون نظارت

براساس اطلاعات میدانی و گفته‌های شهروندان، شهرداری

سیرجان این فضاها را که قبلاً در قالب بافت فرسوده تملک کرده بود، بدون سروسامان‌دادن و بهبود کیفیت، به اشخاص حقیقی یا حقوقی اجاره داده است. این در حالی است که شهرداری به عنوان نهاد ناظر و مسئول ایمنی فضای عمومی، نه تنها بر عملکرد اجاره‌گیرندگان نظارتی نکرده، بلکه خود نیز از دریافت پول از شهروندان برای چنین مکان‌های نامناسبی چشم‌پوشی نکرده است.

- درآمد حاصل از این پارکینگ‌ها به کجا می‌رود؟ آیا این درآمدها مجدداً برای بهبود زیرساخت‌های شهری هزینه می‌شود یا صرفاً در حساب‌های مهمم شهرداری محو می‌شود؟
- آیا شهرداری پیش از واگذاری، تعهدات متقابل از اجاره‌گیرنده گرفته است؟ اگر گرفته، چرا این تعهدات اجرایی نمی‌شود؟
- چرا نظارت بهداشتی، ایمنی و ترافیکی بر این پارکینگ‌ها انجام نمی‌گیرد؟

۴.آیا دریافت پول برای چنین خدمت ناامن و ناقصی، نوعی کلاهبرداری سازمان‌یافته علیه شهروندان نیست؟

شهروندان سیرجانی از این وضعیت به شدت خشمگین هستند، اما بسیاری به دلیل ترس از ایجاد مشکل یا ناامیدی از سیستم اداری، سکوت اختیار کرده‌اند. با این حال، برخی شروع به اقدام جمعی کرده‌اند. گروه‌هایی در شبکه‌های اجتماعی تشکیل شده و نامه‌های اعتراضی به شورای شهر و فرمانداری ارسال کرده‌اند.

یک فعال مدنی در سیرجان می‌گوید: «این فقط بحث یک پارکینگ نیست، بحث عدالت شهری است. وقتی شهرداری به خودش اجازه می‌دهد از یک فضای مخروبه پول بگیرد، در واقع به همه مدیران خصوصی و عمومی مجوز سوءاستفاده از شهروندان را می‌دهد.»

راه حل چیست؟

کارشناسان شهری پیشنهاد می‌کنند:

- تعلیق فوری دریافت هرگونه وجه تا زمان بهبود کامل شرایط پارکینگ‌ها.
- شفاف‌سازی قراردادهای واگذاری و انتشار عمومی تعهدات طرفین.
- نظارت مستمر و هفتگی توسط بازرسان شهرداری و سازمان آتش‌نشانی.
- اختصاص بخشی از درآمدهای پارکینگ به نوسازی و تجهیز همان محل.

پارکینگ‌های خیابان بازار سیرجان، نماد بی‌مسئولیتی مدیریت شهری و بهره‌کشی از شهروندان است. شهرداری سیرجان باید فوراً پاسخگو باشد: یا این پارکینگ‌ها را با استانداردهای قابل قبول تجهیز کند، یا از گرفتن پول از مردم خودداری کرده و پروژه را به شکلی شفاف متوقف نماید.

میلاد باسعادات
حضرت فاطمه زهرا (س)
روز زن و روز مادر مبارک باد

شرکت توسعه و مدیریت منطقه گهر
روابط عمومی

فرخنده سالروز ولادت حضرت فاطمه زهرا (س)، روز مادر و روز زن مبارک باد

روابط عمومی شرکت گهر روش سیرجان

سالمی خانی
شرکت آرمان گهر نصر

روز میلاد خجسته فاطمه زهرا (س)
روز مادر و روز زن مبارک باد

شرکت آرمان گهر نصر

هر چه دارید
از دل علم
به دست
از دقایق علم

خجسته میلاد حضرت فاطمه زهرا (س)
روز زن تبریک و تهنیت باد

سالمی خانی
شرکت نگین پرتو نصر
NEGINPARTO NASR.CO
روابط عمومی